

AANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie Beter voor Rijswijk)

No. VR 22 005

Rijswijk, 25 februari 2022

Corsa nummer: 22.013949

Op 3 januari jl. werden raadsleden uitgenodigd om zich op 14, 15 en 16 maart beschikbaar te stellen voor een of meerdere dagen als (plaatsvervangend) voorzitter, (reserve) stembureau lid of stemmenteller.

Hiertoe ontvingen de raadsleden een inlognaam en wachtwoord.

Beter voor Rijswijk is voorstander dat ook wethouders, raadsleden en kandidaten in het kader van de democratie beschikbaar zijn voor de bemanning van de stembureaus.

Op vrijdag 18 januari jl. ontvingen de raadsleden en kandidaten op kieslijsten een mailtje, bestaande uit twee zinnen waarin kenbaar wordt gemaakt dat de aanmelding niet in behandeling wordt genomen waar men zich verschuilt achter de "Kiesraad".

Dit is niet meer dan een advies, **Artikel J14 van de kieswet** is hier overduidelijk over.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten geeft hier de volgende informatie over:

In de praktijk blijkt verwarring te bestaan over de vraag of raadsleden lid mogen zijn van een stembureau. Het antwoord hierop is: ja, raadsleden kunnen benoemd worden als lid van een stembureau, als ze geen blijf geven van hun politieke voorkeur.

Nu zou dit wellicht kunnen worden toegepast in gemeenten waar mogelijk in het verleden problemen zijn ontstaan bij enkele raadsleden die zich niet zouden hebben gehouden aan artikel J14 van de kieswet.

In overtuiging van Beter voor Rijswijk is hier nooit sprake van geweest.

Erger nog dat bij de vorige gemeenteraadsvergadering, ook toen al een geweigerde kandidaat voor het stembureau van een deelnemende partij werd een terechte klacht heeft ingediend vanwege het geklooi op een stembureau in Oud Rijswijk.

Het gevolg hiervan was een kostbare hertelling van alle stemmen in de Marimbahal, een ware mega-operatie waarbij dit overigens een verschuiving van een zetel heeft veroorzaakt.

Weliswaar ligt er een wetsvoorstel waarvan de inhoud nog gewijzigd kan worden ingediend in 2020 maar dat is door de tweede kamer nog niet behandeld en vooralsnog geen wetgeving is.

Beter voor Rijswijk heeft de volgende vragen:

1. Vindt u het normaal om raadsleden uit te nodigen zitting te nemen in een stembureau en ze vervolgens per mail af te serveren?

Zo ja, waarom?

2. Vindt u het normaal om voor de muziek uit te lopen met betrekking tot nieuwe wetgeving, waarvan de teksten niet zijn bekrachtigd en die voorlopig nog niet door de tweede en eerste kamer is behandeld?

Zo ja, waarom?

3. Kunt u aangeven of in het verleden ooit meldingen zijn gedaan, of maatregelen zijn genomen tegen politici in de gemeente Rijswijk die in het stembureau hun politieke voorkeur kenbaar hebben gemaakt? (posters, campagnejasjes, e.d.?)

Zo nee, waarom dan om raadsleden en kandidaten die op kieslijsten te zijn af te voeren?

Zo ja, waarom dan deze zelfverzonnen maatregel die afwijkt van de vigerende wetgeving?

Vanwege de urgentie van deze vragen verzoekt Beter voor Rijswijk dringend deze vragen per omgaand te beantwoorden en niet over de verkiezingen van de gemeenteraad heen te tillen.

Arno v.d. Berg

Raadslid Beter voor Rijswijk

Dennis Cupedo

Raadslid Beter voor Rijswijk

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1. *Vindt u het normaal om raadsleden uit te nodigen zitting te nemen in een stembureau en ze vervolgens per mail af te serveren?*

Zo ja, waarom?

De uitnodiging om zich op te geven op het stembureau is verstuurd naar ons gehele ledenbestand. Daarin komen ook raadsleden en kandidaten voor. In die zelfde uitnodiging naar aspirant stembureauleden is uitdrukkelijk verzocht zich niet op te geven als stembureaulid indien men ook op de kandidatenlijst staat. Hier hebben vele kandidaten van andere partijen gehoor aangegeven en zich niet beschikbaar gesteld als stembureaulid voor de komende gemeenteraadsverkiezing. Bij een laatste controle is echter geconstateerd dat vanuit uw partij aanmeldingen binnen zijn gekomen om zitting te nemen op een stembureau. Hierover zijn de leden van uw partij geïnformeerd.

2. *Vindt u het normaal om voor de muziek uit te lopen met betrekking tot nieuwe wetgeving, waarvan de teksten niet zijn bekrachtigd en die voorlopig nog niet door de tweede en eerste kamer is behandeld?*

Zo ja, waarom?

U zult begrijpen dat wij op het standpunt staan dat wij geen discussie willen over democratische processen en zeker niet over het verloop van de stemming. Zo wordt voorkomen dat kandidaten een oordeel moeten vormen over het verloop en de geldigheid van (een onderdeel van) de verkiezing, terwijl zij daarbij zelf betrokken waren. Bovendien kan het door kiezers en andere politieke partijen als partijdig worden ervaren. Het enkele feit dat iemand politiek actief is, is geen uitsluitingsgrond voor het lidmaatschap van een stembureau. Zo kan een (kandidaat-) wethouder of een lid van het (afdelings)bestuur van een politieke partij bij raadsverkiezingen dus lid zijn van een stembureau, mits hij of zij niet tevens kandidaat is voor de desbetreffende verkiezing. Zoals u weet, is wetgeving het vastleggen van wat er al in de maatschappij leeft. Daar is de aanpassing van de Kieswet geen uitzondering op. Meerdere gemeenten, net zoals wij, hanteren dit beleid al langere tijd en dat is ook de achterliggende overweging (de letterlijke tekst is: "de in de Kieswet geregelde procedure van uitslagvaststelling transparanter en beter controleerbaar moet worden gemaakt"). Wij zien geen aanleiding hiervan af te wijken. Bovendien gold deze richtlijn ook bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 en zal u daarom niet onbekend zijn.

3. *Kunt u aangeven of in het verleden ooit meldingen zijn gedaan, of maatregelen zijn genomen tegen politici in de gemeente Rijswijk die in het stembureau hun politieke voorkeur kenbaar hebben gemaakt? (posters, campagnejasjes, e.d.?)*

Zo nee, waarom dan om raadsleden en kandidaten die op kieslijsten te zijn af te voeren?

U doelt hierbij op voorgeschreven gedragsmaatregelen die gelden voor de openbare orde in het stemlokaal. Voor zover na te gaan, is er bij een vorige verkiezing opgetreden tegen politieke uitingen (ballonnen) in de directe omgeving van een stembureau.

Zo ja, waarom dan deze zelfverzonnen maatregel die afwijkt van de vigerende wetgeving?

Zie hiervoor het antwoord op vraag 2.

Vanwege de urgentie van deze vragen verzoekt Beter voor Rijswijk dringend deze vragen per omgaand te beantwoorden en niet over de verkiezingen van de gemeenteraad heen te tillen.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester (wnd),

P.M. Schuit

mr.drs. G.A.A. Verkerk